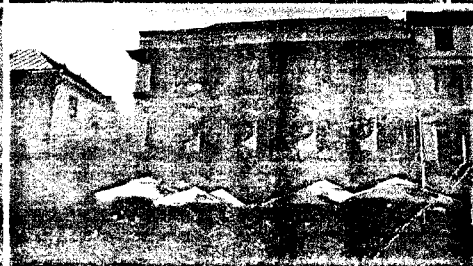

Zbiór artykułów naukowych

Pedagogika.

**Priorytetowe obszary badawcze:
od teorii do praktyki**

05. 2016

Zbiór artykułów naukowych.

U.D.C. 37+082

B.B.C. 94

Z 40

Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Druk i oprawa: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Adres wydawcy i redakcji: 00-728 Warszawa, ul. S. Kierbedzia, 4 lok.103

e-mail: info@conferenc.pl

Zbiór artykułów naukowych.

Z 40 Zbiór artykułów naukowych. Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej "Pedagogika. Priorytetowe obszary badawcze: od teorii do praktyki." (30.05.2016 - 31.05.2016) - Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2016. - 140str.

ISBN: 978-83-65207-88-3

Wszelkie prawa zastrzeżone. Powielanie i kopiowanie materiałów bez zgody autora jest zakazane. Wszelkie prawa do materiałów konferencji należą do ich autorów. Pisownia oryginalna jest zachowana. Wszelkie prawa do materiałów w formie elektronicznej opublikowanych w zbiorach należą Sp. z o.o. «Diamond trading tour». Obowiązkowym jest odniesienie do zbioru.

nakład: 50 egz.

"Diamond trading tour" © Warszawa 2016

ISBN: 978-83-65207-88-3

KOMITET ORGANIZACYJNY:

- W. Okulicz-Kozaryn** (Przewodniczący), dr. hab, MBA, profesor, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Polska;
A. Murza, (Zastępca Przewodniczącego), MBA, Ukraina;
E. Azeev, д.т.н., профессор, Юго-Западный государственный университет, Россия;
K. Fedorova, PhD in Political Science, International political scientist, Ukraine.
P. Bieś-Srokosz, dr, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Polska;
A. Горюхов, к.т.н., доцент, Юго-Западный государственный университет, Россия;
A. Kasprzyk, dr, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. prof. Stanisława Tarnowskiego w Tarnobrzegu, Polska;
L. Nechaeva, dr, Instytut PNPУ im. K.D. Ushinskogo, Ukraina;
M. Ордынская, профессор, Южный федеральный университет, Россия;
B. Подобед, dr, Belarus;
S. Seregina, independent trainer and consultant, Netherlands;
J. Srokosz, dr, Uniwersytet Opolski, Polska;
A. Tsimayeu, dr, associate Professor, Belarusian State Agricultural Academy, Belarus;
J. Turlukowski, dr, Uniwersytet Warszawski, Polska.

KOMITET NAUKOWY:

- W. Okulicz-Kozaryn** (Przewodniczący), dr. hab, MBA, profesor, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Polska;
B. Куц, д.т.н., профессор, Юго-Западный государственный университет, Россия;
J. Kaluža, dr. hab, profesor, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Polska;
P. Латыпов, д.т.н., профессор, Московский государственный машиностроительный университет (МАМИ), Россия;
J. Rotko, dr. hab, profesor, Instytut Nauk Prawnych PAN, Polska;
T. Szulc, dr. hab, profesor, Uniwersytet Łódzki, Polska;
Е. Чекунова, д.п.н., профессор, Южно-Российский институт-филиал Российской академии народного хозяйства и государственной службы, Россия.

25. Журавлёв С.А., Крывенда В.С.	94
МОДЕЛИРОВАНИЕ ТРЕНИРОВОЧНОГО ПРОЦЕССА ПОДГОТОВКИ ФУТБОЛИСТА	
26. Колоніна Л.Г.	97
МЕТОДОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ КОНЦЕРТМЕЙСТРЕСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛА- ДАЧІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	
27. Волянский Р.С., Садовой А.В.	100
ПОДГОТОВКА СТАТЕЙ В МЕЖДУНАРОДНЫЕ ЖУРНАЛЫ. НАПИ- САНИЕ ВВЕДЕНИЯ	
28. Герасимчук В.П.	106
РОЗВИТОК РЕФЛЕКСІЇ В УЧНІВ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ	
29. Марков Д.Ф.	110
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ	
30. Мержева Л.Ф.	119
САМОСТІЙНА РОБОТА З ДИСЦИПЛІН ДИРИГЕНТСЬКО- ХОРОВОГО ЦИКЛУ ЯК ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗА- ЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	
31. Мітева А. М.	123
ОСНОВНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ ПЕДАГОГІЧНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У СУЧАСНІЙ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ	
32. Хищенко О.О.	128
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЕКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЕМ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	
33. Шевченко І.В., Паламар Л. О.	132
ЧИТАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ У СТАРШОКЛАСНИКІВ	
34. Гордієнко Н.В.	135
КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНЦІЯ ЯК ПРОВІДНА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КОРЕКЦІЙНОГО ПЕДАГОГА	

Колоніна Л.Г.
концертмейстер
Мелітопольського державного
педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького

МЕТОДОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ КОНЦЕРТМЕЙСТЕРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Ключові слова: компетентність, концертмейстерська діяльність, професійно значущі вміння / competence, accompaniment activities, professionally important skills.

Проблем професійної підготовки концертмейстерів та мистецтву акомпанементу взагалі присвячені дослідження і методичні праці, де розглядаються проблеми подолання піаністичних труднощів, методи навчання читання з листа і транспонування, питання творчої взаємодії соліста і концертмейстера (Р.А. Верхолаз, В.В. Подольская, Е.Б. Брюхачева, Е.М. Шендеровіч). В окремих роботах розглядається специфіка різних профілів концертмейстерської діяльності, починаючи з роботи оперного концертмейстера (К.Л. Віноградов, М.Г. Мірлас), концертмейстера хореографії (Г.А. Безуглая, М.В. Савельєва) та закінчуючи специфікою роботи концертмейстера хору (Г.Г. Тенюкова, І.А. Шатова). Однак, дані всіх цих праць не дають нам можливість окреслити професійні компетенції музиканта-виконавця і не дають відповіді на питання, якими педагогічними засобами і методами можна забезпечити їх ефективне формування.

На основі вивчення та аналізу наукових і методичних праць з теорії та практики концертмейстерської діяльності можна визначити, що в даний час діяльність концертмейстера передбачає не тільки вузькоспрямовану діяльність, тобто музичний супровід занять, але і необхідність тісного взаємозв'язку "концертмейстер-педагог". Це призводить до висновку, що концертмейстерський діяльність пов'язана не тільки з безпосереднім виконавством, як музиканта-піаніста, а й має в собі аспект навчально-професійної діяльності. Саме цим визначається і обсяг необхідних концертмейстеру знань, умінь і навичок, зміст цих знань і методи їх передачі, а також розвиток особистісних якостей концертмейстера. Відмітною рисою вдосконалення майстерності кожного концертмейстера є індивідуальний шлях, який формулюється специфічними особливостями характеру і особистими претензіями, де обов'язки і способи дій не прописані чітко, залишаючи за фахівцем право їх широкого вибору [3].

Для того, щоб правильно визначати шляхи формування і вдосконалення майстерності майбутніх концертмейстерів потрібно чітко усвідомлювати сутність професійних компетенцій, актуальних в рамках діяльності концертмейстера:

Психолого-педагогічна компетентність – знання особливостей і властивостей вікових етапів в житті людини, а також управління процесами професійно-особистісної діяльності, контролю за своїми емоційними проявами, які допоможуть знайти оптимальні шляхи розвитку комунікативних компетенцій: концертмейстер-учні; концертмейстер-колеги.

Науково-дослідницька компетентність – вміння аналізувати, порівнювати, систематизувати, робити діагностику і оцінку отриманих результатів, виявляти оптимальні методи, а також вести експериментальну діяльність. Вона взаємопов'язана і з **методичною компетентністю**, яка передбачає теоретичну інформованість з предметів методики та історії виконавського мистецтва своєї спеціальності, вміння знаходити і впроваджувати в практику сучасні навчально-інформаційні технології в співтворчості з педагогом, з яким працює концертмейстер. Ця компетенція передбачає участь в роботі семінарів-практикумів, конференцій; самоосвіту як форму підвищення педагогічної майстерності.

Педагогіческая компетентність – спільна діяльність концертмейстера, яка виконує соціальне замовлення на формування духовно-моральної особистості, реалізує освітні програми та виховну діяльність.

Компетентність у сфері технічних засобів навчання – реалізація власних професійних можливостей, підвищення інформаційної компетентності, творчої перспективи.

Професійно-технічна (виконавська) компетентність – читання з листа, транспонування, підбір на слух, ансамблевість, акомпанування, художньо-образне мислення, володіння засобами невербальної комунікації для передачі музичної інформації, досвід сценічної поведінки.

Ми бачимо, що наведений набір компетентностей є досить загальним, але в сучасних умовах саме він визначає професійну цілісність майбутнього концертмейстера [2].

І саме на основі вище приведених загально-професійних компетенцій необхідно формувати процес концертмейстерської підготовки майбутніх вчителів музики, в якому буде ставитися завдання розвитку як їх виконавської активності, так і навчально-педагогічного аспекту. Спираючись на ці висновки ми теоретично виділили наступні методи:

Метод семантичного аналізу фортепіанної партії який дозволяє зробити аналіз музичного тексту, сприйняття і інтерпретація якого вимагають від виконавця-концертмейстера глибоких знань жанрово-стильових особливостей музичного мистецтва і грамотного прочитання музичного тексту: мотивів та фраз, інтонацій, метроритму тощо. При цьому майбутній викладач музичного мистецтва повинен навчитися самостійно знаходити виконавські прийоми, відповідні стилістичними особливостями музичної мови виконуваного твору. Даний метод направлений на розвиток переважно когнітивного і емоційного компонентів виконавської активності.

Метод уявної оркестровки фортепіанної фактури спрямований на формування звукової культури і досягнення звучання, що імітує оркестр в акомпанементі, а також на розвиток важливого для професійної діяльності майбутнього викладача музичного мистецтва тембрового слуху. Цей метод сприяє розвитку переважно когнітивного і дієво-практичного компонентів виконавської активності.

Метод рефлексії власного виконавського досвіду сприяє розвитку всіх компонентів виконавської активності майбутнього концертмейстера, особливо мотиваційного. Рефлексія власного виконавського досвіду як частина професійної рефлексії дозволяє аналізувати конкретні сценічні ситуації, пов'язані або з вдалими моментами сценічних виступів, або з виниклими труднощами в процесі виконання, і акти-

візувати знання, вміння і навички в їх неповторною індивідуальної забарвленням, а також сприяє адекватної самооцінці.

Метод саморегуляції творчого естрадного самопочуття направлений на розвиток переважно мотиваційного компонента виконавської активності і полягає в пошуку шляхів досягнення оптимального концертного стану. Він дозволяє підібрати з переліку прийомів, які запобігають негативні прояви естрадного хвилювання. Крім прийомів, загальних для виконавців різних спеціальностей і рівня підготовленості існують ряд прийомів, специфічних для концертмейстерської майстерності майбутніх вчителів музики, якими реалізується метод саморегуляції сценічного самопочуття: попередня адаптація до конкретних сценічних умов (акустиці приміщення, кількості і розташуванню партнерів ансамблю, висвітлення, висоті стільця); застосування різних форм взаємодії з партнером ансамблю: управління, наслідування, діалог; заняття на різних роялях і піаніно для вироблення швидкої адаптації до їх особливостям, тощо [5].

Підсумовуючи вказане вище ми хочемо акцентувати увагу на тому, що формування і розвиток концертмейстерської майстерності майбутніх викладачів музичного мистецтва – це у першу чергу розвиток творчої індивідуальності, сприйнятливості до педагогічних інновацій, здібностей адаптуватися до зміни педагогічному середовищі, який треба розглядати через призму професійних компетенцій саме концертмейстерської діяльності.

Оволодіння такими концертмейстерськими компетенціями є складним і тривалим процесом, який здійснюється на аудиторних заняттях в університеті, у процесі самостійної домашньої роботи та під час виконавської і педагогічної практик, спираючись на метод семантичного аналізу фортепіанної партії, метод уявної оркестровки фортепіанної фактури, метод рефлексії, метод саморегуляції творчого естрадного самопочуття, коли студенти набувають досвіду різноманітної акомпаніаторської і музично-творчої діяльності.

Література:

1. Виноградов К.Л. О специфике творческих взаимоотношений пианиста-концертмейстера и певца // Музыкальное исполнительство и современность: Сб. статей / Сост. М.А. Смирнов. – М.: Музыка, 1998. – С. 38.
2. Дубровина Ю.В. Система взаимоотношений концертмейстера и дирижёра при работе с хором / Ю.В. Дубровина [Электронный ресурс]. – Режим доступа: w.1v.gamhoг.edumsko.ru.
3. Искусство концертмейстера: Учебное пособие для вузов / Под ред. В.Н. Чачавы. – СПб., 2004.
4. Кубанцева Е. И. Концертмейстерский класс : учеб. пособие / Е. И. Кубанцева. – М.: Издательский центр „Академия”, 2002. – 192 с.
5. Цыпин, Г.М. Психология музыкальной деятельности. Проблемы, суждения, мнения / Г.М. Цыпин. – М., 1994.